

Programma 6 | Sociaal domein

Programma 6 | Sociaal domein

Introductie op het programma en relevante trends en ontwikkelingen

Opsterland staat, net als veel andere gemeenten, voor grote uitdagingen in het sociaal domein. In de afgelopen jaren is er daarom gewerkt aan een omvangrijk pakket van bezuinigingsvoorstellen door te voeren, om zo de zorg voor de inwoners van Opsterland ook in de toekomst bereikbaar en betaalbaar te houden. Om de bezuinigingen te realiseren is ingezet op een transformatie van het sociaal domein. Daarbij ligt het accent op preventie, het voorkomen en verminderen van zwaardere zorg, het versterken van zelfredzaamheid en eigen kracht van de inwoners en ruimte voor eigen initiatieven van inwoners. Die inzet laat nu zijn eerste resultaten zien.

Wij zetten in op:

- lichte en algemene zorg waar mogelijk, complexe en gespecialiseerde zorg waar nodig;
- ondersteuning zo veel mogelijk dichtbij, op maat en passend bij de behoefte;
- vraag- en resultaatgericht;
- gericht op mogelijkheden, niet op onmogelijkheden

Ook wordt ingezet op het beter gebruikmaken van de voorliggende voorzieningen: hoe kan de zorg samen met de inzet van de dorpen en professionals dichtbij de mens worden gebracht, waardoor zwaardere zorg mogelijkkerwijs voorkomen kan worden.

Landelijk gezien heeft tussen de 60% en 70% van de inwoners, die zich melden bij wijk- of gebiedsteams, financiële problemen. Werk kan helpen om het inkomen te verhogen, maar ook om meer structuur te ervaren, en kan bijdragen aan verbetering van de gezondheid. Om de transformatie verder vorm te geven moeten vervolgstappen gezet worden om de integrale dienstverlening aan inwoners op het gebied van werk, inkomen, (jeugd)zorg en ondersteuning verder te verbeteren, zodat de inwoners (nog) beter worden ondersteund.

Jeugd

Binnen de jeugdzorg wordt om de kosten te beheersen door de gemeente ingezet op:

1. vergroten van de grip op instroom;
2. vergroten van de invloed op intensiteit en duur van behandeltrajecten;
3. vergroten van het kostenbewustzijn;
4. toetsen van de ingezette zorg aan de financiële vergoeding;
5. verbeteren van de inzet van de eigen hulpverlening door het gebiedsteam.

Het gebiedsteam ondersteunt kinderen en ouders bij lichte vragen over opvoeden en opgroeien tot het bieden van samenhangende zorg in de breedte. Kinderen zijn het meest geholpen wanneer de inzet in verbinding staat met het brede veld (integrale hulp, inzetten eigen mogelijkheden van ouders, en jongeren).

Het gebiedsteam is slechts verantwoordelijk voor ongeveer 40% van de verwijzingen. 60% wordt verwezen via de huisarts, medisch specialist of GI (gecertificeerde instelling). Binnen het SDF zijn maatregelen ontwikkeld die meer grip bieden op het verlagen van de kosten, het beperken van directe verwijzingen en het vergroten van het aantal intensiteiten van zorg. Deze maatregelen worden meegenomen in de (voorbereiding op) het nieuwe inkoopmodel 2022 en de daarmee samenhangende brede evaluatie over SDF. Dit moet leiden tot beheersing van de kosten.

Daarnaast werkt het gebiedsteam van Opsterland aan een verdere versterking van de samenwerking met de huisartsen en de GI's.

Op dit moment loopt in opdracht van het ministerie een onderzoek naar de noodzaak om structureel extra middelen beschikbaar te stellen voor de jeugdzorg. Zowel in VNG- als in P10-verband wordt gelobbyd voor die extra middelen.

WMO

Bij alle gebruikers van huishoudelijke hulp wordt een herindicatie uitgevoerd. Dit betekent dat er met 720 inwoners gesproken moet worden over de benodigde huishoudelijke hulp. Daarbij wordt gewerkt met het vastgestelde normenkader waarbij we uitgaan van een gemiddelde van 2,1 uur per week.

Het door het Rijk ingevoerde abonnementstarief in de WMO heeft een aanzuigende werking en leidt tot meer aanvragen en uiteindelijk tot hogere kosten. Er wordt op dit moment door het ministerie

onderzoek gedaan naar de consequenties van de invoering van het abonnementstarief. Door alle partijen (VNG, steden en P10) wordt een lobby gevoerd voor compensatie van de extra kosten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief.

Kaderstellende documenten

Ontwikkelagenda Inclusieve samenleving

Thema Uitvoering sociale wetgeving

Thema Uitvoering sociale wetgeving

Iedereen doet mee.

Doelstellingen

We willen een afname van 10% van het aantal doorverwijzingen naar de Kredietbank en 20% toename van de inzet van vrijwilligers binnen de schuldhulpverlening

Door het inzetten op goede en slimme preventie en vroeg signalering kan voorkomen worden dat mensen doorverwezen moeten worden naar de financiële schuldhulpverlening door de Kredietbank. Enerzijds zorgt dit voor de gemeente voor minder uitgaven aan de Kredietbank. Anderzijds is het vanuit maatschappelijk oogpunt belangrijk om met mensen in contact te komen voordat de betalingsproblemen tot problematische schulden leiden.

Maatregelen

Op basis van de armoedemonitor en de behoeftepeiling actualiseren wij het armoedebeleid, met een focus op kinderen

Omschrijving (toelichting)

Wij willen het bestaande armoedebeleid herijken en (nog) beter laten aansluiten bij de uitgangspunten die in het sociaal domein gehanteerd worden. Idealiter draagt ons armoedebeleid bij aan het in beweging komen en blijven. Hierbij passen we nieuwe inzichten toe. Het sociaal domein kent een grote bezuinigingsopgave en er moeten op diverse terreinen keuzes gemaakt worden die van invloed zijn op de ondersteuning die mensen van de gemeente mogen/kunnen verwachten. Dit is medebepalend voor de herijking van het armoedebeleid.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 hebben wij, in samenwerking met Sport Fryslân, een pilot Volwassenenfonds opgezet. Dit draagt ertoe bij dat mensen met een laag inkomen kunnen deelnemen aan sportieve en culturele activiteiten. De pilot is mede gefinancierd met behulp van externe partijen. Afhankelijk van de uitkomsten van de pilot zal besluitvorming moeten plaatsvinden over het vervolg.

We zetten een pilot op voor een Geldloket, waar mensen terecht kunnen met vragen over financiën

Omschrijving (toelichting)

Wij zorgen dat inwoners met vragen het Geldloket weten te vinden. Dit doen we door bij die gesprekken met mensen waarbij een financieel aandachtspunt naar boven komt te wijzen op het bestaan van het Geldloket voor specifieke ondersteuning.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De essentie van het Geldloket is laagdrempelig persoonlijk contact met onze inwoners (in de bibliotheek). Door de lange coronalockdown van 2021 is dit lange tijd niet mogelijk geweest en hebben we het Geldloket dus niet uit kunnen voeren zoals beoogd. Eind 2021 is de dienstverlening van het Geldloket zoals we die als gemeente beogen wel weer opgestart.

Wij zetten een netwerkoverleg op met (vrijwilligers)organisaties die betrokken zijn bij mensen met financiële problemen

Omschrijving (toelichting)

Door gewijzigde wetgeving hebben we meer mogelijkheden gekregen voor het organiseren van vroeg signalering. In goede afstemming met onze netwerkpartners maken we actief gebruik van deze mogelijkheden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Door corona heeft het beoogde fysieke halfjaarlijkse overleg in 2021 niet plaats kunnen vinden. Wel zijn er met alle netwerkpartners gesprekken geweest en zijn er goede afspraken gemaakt over het organiseren van vroeg signalering. In 2022 streven we weer naar een halfjaarlijks overleg met de betrokken netwerkorganisaties.

Doelstellingen

We willen het aantal personen dat onder bewind staat laten afnemen met 20%

Maatregelen

We ontwikkelen andere (meer integrale en informele) vormen van ondersteuning op maat

Omschrijving (toelichting)

Door de vroeg signalering van schuldensituaties te verbeteren kan de inzet van externe bewindvoering verlaagd worden en kan de budgetcoach worden ingezet. Blijvend aandachtspunt is de inzet van vrijwilligers bij ondersteuning van financiële problemen; niet elke situatie leent zich voor inzet van een vrijwilliger.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er is een systeem van vroeg signalering van schulden opgezet in samenwerking met het Bureau Kredietregistratie. Ook is er met betrokken vrijwilligersorganisaties overleg geweest. Er zijn afspraken gemaakt over de inzet van vrijwilligers en wanneer er tot inzet van een professional overgegaan moet worden.

Doelstellingen

Wij verhogen de uitstroom uit de bijstandsuitkering en verminderen de instroom ten opzichte van de benchmarkgemiddelden

Maatregelen

Met de andere gemeenten in Zuidoost-Fryslân stellen we een marktwerkingsplan op

Omschrijving (toelichting)

In dit marktwerkingsplan staan concrete acties met als centrale doel om in samenwerking met werkgevers uitkeringsgerechtigden te plaatsen op een betaalde baan. Dit gaat onder andere over regionale opleidingstrajecten, matching events, social return on investment (SROI) en het regionaal inzichtelijk maken van het klantenbestand.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is er uiteindelijk geen nieuw marktwerkingsplan geschreven, maar is wel gewerkt aan gezamenlijke acties op het gebied van bijvoorbeeld matching events. Deze hebben hoofdzakelijk online plaatsgevonden, omdat fysieke bijeenkomsten vanwege Covid niet plaats konden vinden. Daarnaast is er eind 2021 een nauwere samenwerking opgestart met de gemeenten in Zuid-Oost Fryslan, die zich gaat richten op kwetsbare jongeren en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In het verlengde daarvan wordt in 2022 een jaarplan 'van Mismatch naar Match' opgesteld.

We brengen voor de werkgeversbenadering in samenwerking met de afdeling Economische Zaken de kansrijke sectoren en bedrijven opnieuw in kaart

Omschrijving (toelichting)

We brengen de kansrijke sectoren en bedrijven opnieuw in kaart. Hierdoor kunnen we gerichter met werkgevers in gesprek gaan over mogelijkheden voor het plaatsen van uitkeringsgerechtigden op betaalde banen en/of werkervaringsplaatsen. Ook krijgen we dan inzichtelijk waar een kloof zit tussen vraag en aanbod, en kunnen we hierop anticiperen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Vanuit team Werk en Inkomen is een goed inzicht op kansrijke sectoren en liggen korte lijnen met bedrijven, waar we meerdere kandidaten hebben kunnen plaatsen. Met de afdeling Economische Zaken is informatie gedeeld over leads bij bedrijven, bijvoorbeeld op het gebied van personeelsvraagstukken. Contacten met ondernemers vinden gezamenlijk plaats wanneer dit relevant is.

We meten onze prestaties op het gebied van werk en inkomen

Omschrijving (toelichting)

De gemeente Opsterland is deelnemer aan de landelijke Divosa Benchmark, een instrument waarmee gemeenten hun prestaties op het gebied van werk & inkomen kunnen meten en vergelijken met andere gemeenten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ook in 2021 hebben wij deelgenomen aan de Divosa Benchmark en is er een managementgesprek geweest. In dit managementgesprek zijn conclusies en aanbevelingen gedeeld. Een van de aanbevelingen is om een nadere analyse te doen van de doelgroep jongeren.

Wij analyseren wat werkt bij de groep mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en ontwikkelen op basis daarvan een gerichte aanpak

Omschrijving (toelichting)

Deze groep uitkeringsgerechtigden wordt in verhouding groter, doordat uitkeringsgerechtigden die aan het werk kunnen ook daadwerkelijk aan het werk zijn. Bij de aanpak voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt denken wij aan een combinatie van sociale activering, welzijnsbevordering en sport en bewegen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Door de coronamaatregelen zijn in 2021 geen nieuwe projecten opgestart. Een aantal medewerkers hebben een aanvullende scholing voor gerichte aanpak van deze doelgroep gehad.

Wij continueren onze inzet 'aan de voorkant' met de aanpak " Meteen in Beweging" en poortwachter

Omschrijving (toelichting)

Het is belangrijk de re-integratie vanaf dag één te starten. Hier beginnen wij al mee bij het eerste contact via de poortwachter en met de aanpak 'Meteen in Beweging'. Het doel is de uitkeringsgerechtigde zo snel mogelijk op te roepen, het recht op uitkering zo snel mogelijk vast te stellen en zo snel mogelijk een re-integratieplan te maken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De werkwijze 'Meteen in Beweging' is gecontinueerd. In 2021 is, om de aanpak te verstevigen, een inkooptraject re-integratiedienstverlening afgerond. Met dit traject hebben wij diverse re-integratiepartijen gecontracteerd, die dienstverlening bieden voor een brede doelgroep. Daarnaast hebben wij onze samenwerking met Caparis

geïntensiveerd op het gebied van baanafspraken, Nieuw Beschut Werk plekken en het gezamenlijke diagnosetraject.

Wij zetten voor uitkeringsgerechtigden leer-werktrajecten op in kansrijke branches als zorg, groen en techniek

Omschrijving (toelichting)

Leer-werktrajecten zijn een belangrijk voorschakeltraject voor mensen die in een kansrijke branche willen werken, maar niet de juiste achtergrond hebben. Door in samenwerking met scholen en werkgevers leer-werktrajecten op te zetten dichtten wij dit gat zoveel mogelijk.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Leer-werktrajecten zijn een onderdeel van ons instrumentarium. Vanwege Covid hebben deze in 2021 niet altijd plaats kunnen vinden. Daar waar dit mogelijk was, is het gecontinueerd. Zo werken wij samen met Caparis NV in de Caparis Academy, waar uitkeringsgerechtigden worden opgeleid richting techniek. Daarnaast is eind 2021 gewerkt aan een pilot 'Taal op de werkvloer' in samenwerking met Caparis, gericht op nieuwkomers. Deze gaat in januari 2022 van start.

Doelstellingen

Wij willen dat in 2022 30% van de nieuwkomers met een bijstandsuitkering is uitgestroomd naar werk en 60% participeert

Maatregelen

Wij verhogen de inzet op een activerend weekvullend programma om te voorkomen dat nieuwkomers langer dan nodig gebruik maken van een uitkering

Omschrijving (toelichting)

In de uitgevoerde evaluatie van het activeringsplan nieuwkomers is geconcludeerd dat het leren spreken van het Nederlands de belangrijkste sleutel is voor participatie (meedoen). Naast de inzet op het vinden van taal- en werkstages, werken wij aan het samenstellen van een week vullend programma waar taalonderwijs een belangrijke rol gaat spelen. We zoeken hierbij ook de aansluiting bij de verdere vormgeving van het Taalplein. Dit sluit goed aan bij de rol die wij als gemeente krijgen als per 1 juli 2021 de nieuwe wet Inburgering wordt ingevoerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wij hebben verdere uitwerking van het weekvullend programma gekoppeld aan de taken die we op grond van de nieuwe Wet Inburgering krijgen. Dit betekent dat dit programma in grote lijnen is samengesteld en door de uitvoering nader uitgewerkt en uitgevoerd kan worden. De wet zelf is uiteindelijk een half jaar later dan verwacht op 1 januari 2022 ingevoerd.

Wij zetten in op het vinden van taal-werkstages

Omschrijving (toelichting)

Taal-werkstages zijn een goed instrument om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. We willen onze inzet hierop verhogen. Tegelijkertijd zien wij op dit moment dat het door de coronacrisis lastig is dergelijke plekken te vinden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De samenwerking met de jobhunter van team Werk en Inkomen is geïntensiveerd. Dit heeft geleid tot een eerste groep nieuwkomers die is gestart met taal op de werkvloer. Het vinden van taalwerkstages is in 2021 bemoeilijkt door de Coronamaatregelen.

Doelstellingen

Wij willen dat meer kinderen meedoen door het bereik van het Kindpakket te vergroten naar 80%

De kosten binnen het sociaal domein staan onder druk. Het vergroten van het bereik van het Kindpakket naar 80% van de kinderen willen we binnen het bestaande budget voor het Kindpakket realiseren.

Maatregelen

Wij stellen een plan van aanpak op voor het vergroten van de bekendheid en het gebruik van het Kindpakket

Omschrijving (toelichting)

Het vergroten van het bereik maakt onderdeel uit van de herijking van het minimabeleid. Bij de herijking van het minimabeleid speelt dat er momenteel in het sociaal domein een forse bezuinigingsopgave ligt. Er worden op diverse terreinen keuzes gemaakt die van invloed zijn op de ondersteuning die mensen van de gemeente mogen/kunnen verwachten. De noodzakelijke bezuinigingen in het sociaal domein zijn ook bepalend voor het plan van aanpak om het bereik van het Kindpakket te vergroten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Mede vanwege de bezuinigingsopgave in het sociaal domein is er nog niet gewerkt aan een plan van aanpak om het bereik van het Kindpakket te vergroten.

Doelstellingen

Wij willen het aantal personen dat niet meedoet aan de samenleving (trede 1 en 2 van de Participatieladder) terugbrengen tot maximaal 20% van de bijstandspopulatie

Maatregelen

De methodiek Mobility Mentoring wordt onderdeel van ons ondersteuningspakket

Omschrijving (toelichting)

Mobility Mentoring is een relatief nieuwe aanpak om mensen blijvend uit de armoede te helpen. De aanpak richt zich op duurzame economische zelfredzaamheid en daarmee het wegnemen van bronnen van stress, bijvoorbeeld op het gebied van schuldenproblematiek of re-integratie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 zijn er opfriscursussen georganiseerd en zijn aanvullende randvoorwaarden gecreëerd. Op kleine schaal is gestart met gesprekken met inwoners volgens deze aanpak.

We voeren de Omgekeerde Toets in binnen de uitvoering; eerst bepalen wat de hulpvrager nodig heeft, dan hoe dit in regelgeving in te passen

Omschrijving (toelichting)

De Omgekeerde Toets is een werkwijze die kan helpen bij het integraal oppakken van een hulpvraag. De medewerkers van het gebiedsteam zijn inmiddels getraind in het toepassen van de werkwijze.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Nadere analyse en het voortschrijdende inzicht heeft duidelijk gemaakt dat het vooral gaat om houding en gedrag en minder om het werken volgens een vaste methodiek. De omgekeerde toets is vooral gericht op de methodiek, terwijl wij in de praktijk al werken in de geest van. Of we nog over gaan tot invoering van de vastgestelde werkwijze gaan we nader overwegen.

Wij onderzoeken hoe wij de tegenprestatie kunnen uitbreiden naar 4 uur per week

Omschrijving (toelichting)

In 2020 is een Plan van Aanpak opgesteld over de tegenprestatie. Daarin is de doelgroep geanalyseerd en is gekeken wie al een tegenprestatie verricht.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is een nadere analyse uitgevoerd. Dit heeft inzicht opgeleverd in de achtergronden van de doelgroep en welke interventies er plaats kunnen vinden. In een nog op te stellen actieplan zal ook een kosten-batenanalyse worden opgenomen.

Doelstellingen

Wij willen leven in armoede tegengaan door de verzekeringspositie van mensen met een laag inkomen te verbeteren

Maatregelen

Wij voeren een onderzoek uit naar de effectiviteit van de bestaande regeling AV Frieso

Omschrijving (toelichting)

De collectieve ziektekostenverzekering maakt deel uit van het gemeentelijk armoedebelief. Het onderzoek is nog niet uitgevoerd, omdat er een aantal ontwikkelingen zijn die te maken hebben met de gemeentelijke collectieve ziektekostenverzekering. In de eerste plaats is dit de landelijke discussie over het al dan niet kunnen handhaven van een collectieve verzekering voor minima. In de tweede plaats moet er ingrijpend bezuinigd worden in het sociaal domein.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is een onderzoek uitgevoerd naar het effect van de AV Frieso. Het onderzoek heeft ook een weergave van andere mogelijkheden opgeleverd. De verdere uitwerking zal, indien mogelijk, in OWO-verband worden opgepakt. Hiervoor zijn in 2021 de eerste gesprekken gevoerd.

Verbonden partijen

In het kader van de herstructurering Sociale Werkvoorziening is in 2019 ervoor gekozen de GR SW Fryslan te wijzigen in een bedrijfsvoeringsregeling. Dit betekent dat de gemeenten een directe relatie krijgen met de uitvoeringsorganisatie Caparis NV en daar niet een gemeenschappelijke regeling tussen zit. Hiermee kunnen wij als één van de eigenaren directer sturing geven.

Thema Maatschappelijke ondersteuning

Thema Maatschappelijke ondersteuning

Inwoners zijn zo veel en zo lang mogelijk zelfstandig.

Doelstellingen

We gaan meer algemene, lokale en toegankelijke voorzieningen realiseren

Maatregelen

Wij gaan met dorpen en professionele zorgpartijen in gesprek om te kijken welke voorzieningen (dagbesteding, respijtzorg) lokaal kunnen worden opgezet

Omschrijving (toelichting)

Er worden lokaal door vrijwilligers activiteiten georganiseerd, die een positief effect hebben op de leefbaarheid van het dorp. Niet iedereen is in staat om aan die activiteiten mee doen. Samen met de vrijwilligers en professionele zorgpartijen gaan we kijken of er lokaal activiteiten kunnen worden opgezet, die ook bezocht kunnen worden door dorpsgenoten die nu nog in een ander dorp naar dagbesteding gaan.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 zijn wij, in samenwerking met de Odensehuizen, twee pilots gestart voor inwoners met beginnende dementie en hun mantelzorgers. Daarnaast hebben we, in samenwerking met Stjoer,

voorbereidingen getroffen voor een laagdrempelige inloop voor mensen met een psychische en sociale kwetsbaarheid.

Doelstellingen

Wij faciliteren het langer thuis blijven wonen

Landelijk beleid is erop gericht dat mensen lang zelfstandig wonen. Dat is niet altijd zo vanzelfsprekend. Met het verstrekken van algemene en maatwerkvoorzieningen en het ondersteunen van de mantelzorgers (respijtzorg) proberen we zo lang mogelijk zelfstandig wonen te ondersteunen.

Maatregelen

We bieden blijversleningen en verzilverleningen aan om gebruik van de Wmo te voorkomen

Omschrijving (toelichting)

De blijvers- of verzilverlening kan onder andere worden ingezet om aanpassingen aan de woning te realiseren, waardoor de bewoner langer zelfstandig kan wonen. Het beroep op Wmo-woningaanpassingen kan daardoor afnemen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De evaluatie van de blijvers- en verzilverlening is uitgevoerd. De bevindingen worden meegenomen in de actualisatie van de Woonvisie.

We informeren inwoners over technische hulpmiddelen

Omschrijving (toelichting)

De ontwikkeling van technische hulpmiddelen gaat snel. De markt informeert de inwoner uitgebreid dat deze hulpmiddelen bijdragen aan zelfstandigheid. De gemeente informeert inwoners ook en stimuleert hen om vooral zelf te investeren in technologie. Waar dat niet lukt kan de blijvers lening worden ingezet.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er zijn verkennende gesprekken geweest voor het opzetten van een Slimotheek. In een Slimotheek kunnen elektronische hulpmiddelen geleend worden. Het gaat onder andere om hulpmiddelen die het langer thuis blijven wonen mogelijk maken. De middelen kunnen geleend worden om uit te proberen of ze geschikt zijn. Als het lenen een succes is kunnen de middelen worden aangeschaft.

We organiseren individuele voorzieningen op maat voor inwoners die dat nodig hebben

Omschrijving (toelichting)

Bij het verstrekken van voorzieningen wordt ingezet op de meest efficiënte voorzieningen die passen bij de hulpvrager. Voorzieningen zijn gericht op het zo zelfstandig mogelijk functioneren van mensen. Bij het verstrekken van individuele voorzieningen gaan wij maatregelen nemen die de instroom in de Wmo verlagen. Daarnaast verlagen we de gemiddelde intensiteit en de duur van inzet van de

individuele voorzieningen.

Door het verhogen van de prijs per gereden kilometer en de introductie van een opstaptarief voor het gebruik van het Wmo-taxivervoer zien we dat het gebruik is afgenomen.

Bij de beoordeling van aanvragen voor hulp bij het huishouden maken we gebruik van een normenkader Hulp bij het huishouden. Toepassing van het normenkader moet ertoe bijdragen dat het gemiddeld aantal uren voor hulp bij het huishouden afneemt. Bij het toepassen van het normenkader bij nieuwe aanvragen zien we dat er gemiddeld minder uren ingezet worden.

Tegelijkertijd zien we een toename van het aantal personen dat gebruikmaakt van een Wmo-voorziening, mede door de invoering van het abonnementstarief.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is het normenkader toegepast bij de nieuwe aanvragen en de herindicaties voor Hulp bij het huishouden. Het gebruik van het normenkader heeft tot een gemiddelde toekenning van 2,3 uur per week geleid. Hiermee is de gemiddelde toekenning aanzienlijk verlaagd. Door de beperkingen in verband met de Coronamaatregelen zijn nog niet alle herindicaties afgerond. Dit krijgt een vervolg in 2022.

We stimuleren met verschillende voorzieningen/projecten ondersteuning van inwoners door het eigen netwerk

Omschrijving (toelichting)

We zetten blijvend in op het stimuleren van activiteiten die ertoe bijdragen dat inwoners meer vanuit het eigen netwerk worden ondersteund met als doel dat inwoners langer thuis kunnen blijven wonen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het gebiedsteam heeft in 2021 op verschillende thema's het voorliggende veld versterkt. Ter voorbereiding op het actieplan preventie is met name ingezet op gesprekken met dorpssteunpunten en andere actieve bewoners.

In het najaar zou een dag georganiseerd worden voor de mantelzorgers. Deze kon vanwege de beperkingen als gevolg van de Coronamaatregelen niet doorgaan. We hebben volstaan met het uitdelen van een mantelzorgcompliment.

Wij stellen een uitvoeringsprogramma op voor de Visie preventie en welzijn

Omschrijving (toelichting)

Wij hebben een Visie op preventie en welzijn opgesteld, omdat wij willen dat inwoners zo lang mogelijk gezond, veilig en zelfstandig kunnen zijn. Preventie kan hierin een belangrijke rol spelen. Naast een visie hebben we een uitvoeringsprogramma samengesteld. Dit programma moet bijdragen aan de discussie waar we qua preventie mee door willen gaan, wat we anders willen doen en met welke activiteiten we willen stoppen. Het aantoonbare effect van activiteiten speelt hierin een belangrijke rol.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is de preventie-agenda opgesteld. Omdat dit een agenda is voor de komende 10 jaar is eind 2021 nog een aanvullend uitvoeringsplan opgesteld en voor 2021-2022 is een actieplan uitgewerkt. Voor de uitvoering van dit actieplan is eind 2021 een kernteam welzijn en preventie ingesteld met vertegenwoordigers van beleid, het gebiedsteam en Code Hans. Dit kernteam is begonnen met acties uit het actieplan die zijn gericht op het ondersteunen en stimuleren van welzijn in de dorpen.

Doelstellingen

Wij willen dat minder mensen zich eenzaam voelen

De medewerkers van het gebiedsteam hebben aandacht voor mensen met eenzaamheidsgevoelens en proberen hen te stimuleren om iets aan dat gevoel te doen. Zelf actie ondernemen of meedoen aan lokaal georganiseerde activiteiten zijn dan de opties. Als daar begeleiding bij nodig is, dan kan een maatwerkvoorziening worden ingezet.

Maatregelen

We zetten met diverse partijen in op het signaleren en bespreekbaar maken van eenzaamheid, zodat meer zicht ontstaat op oorzaken en effectieve preventieve maatregelen ontwikkeld kunnen worden

Omschrijving (toelichting)

Innovatieve bestrijding van eenzaamheid wordt een speerpunt van ons beleid. We zetten in op het normaliseren van eenzaamheid en zingeving. Hierbij wordt binnen het gebiedsteam ingezet op het herkennen, het bespreekbaar maken en het achterhalen van de oorzaak van de eenzaamheid.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het gebiedsteam heeft de aanpak rondom eenzaamheid uitgewerkt. Dit is inclusief het overleg met de mienskip en de dorpssteunpunten. De aanpak van 'welzijn in de dorpen' is één van de belangrijkste acties van het actieplan preventie 2021-2022. De uitvoering van het actieplan is eind 2021 ondergebracht bij het kernteam welzijn en preventie, waar het gebiedsteam is vertegenwoordigd met twee consulents welzijn en preventie (opbouwwerkers) en een jongerenwerker.

Doelstellingen

Wij willen de '0-lijn' versterken door vrijwilligers zo goed mogelijk te ondersteunen

De lokale infrastructuur van vrijwilligers en vrijwilligerswerk is groot, maar divers. Als vrijwilligers ondersteuning nodig hebben om hun werk te kunnen doen of om met nieuwe doelgroepen om te gaan, dan is ondersteuning mogelijk. We gaan stimuleren dat mensen, die nu vaak op voorzieningen van de gemeente zijn aangewezen, weer zoveel mogelijk gaan meedoen aan de activiteiten in het dorp.

Maatregelen

We zetten in op vrijwilligersbemiddeling en ondersteuning van vrijwilligers, met een focus op het ondersteunen van besturen

Omschrijving (toelichting)

Het gebiedsteam en de samenwerkingspartners ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers. Op dit moment kunnen vrijwilligers gebruikmaken van verschillende vormen van ondersteuning zoals bijvoorbeeld vrijwilligersverzekering, vrijwilligersbemiddeling. (Overbelaste) Mantelzorgers kunnen lotgenoten treffen bij het mantelzorgcafé, maar ook gebruik maken van respijtzorg en huishoudelijk hulp (op indicatiebasis).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Vrijwilligers binnen de gemeente Opsterland konden in 2021 bij Timpaan terecht voor algemene vrijwilligersondersteuning vooral aan besturen van verenigingen en dergelijke. Vrijwilligersbemiddeling is in 2021 uitgevoerd door Code Hans. Daarnaast heeft het gebiedsteam ingezet op de ondersteuning van (overbelaste) mantelzorgers. Vanaf eind 2021 is dit ondergebracht bij het kernteam welzijn en preventie, waar het gebiedsteam vertegenwoordigd is.

Verbonden partijen

Op het gebied van publieke gezondheidszorg werken we samen in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân, waar de GGD Fryslân deel van uitmaakt.

Bij de inkoop en de daarmee samenhangende beleidsvoorbereiding van Jeugdhulp en delen van de Wmo werken we samen in de centrumregeling Sociaal Domein Fryslân (SDF). Formeel is dit geen verbonden partij.

Thema Jeugdhulp

Thema Jeugdhulp

Elk kind kan zich optimaal ontwikkelen.

Doelstellingen

We verbeteren de vroegsignalering van kwetsbare kinderen

Maatregelen

We ontwikkelen een integrale aanpak voor het tegengaan van schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaten

Omschrijving (toelichting)

Door met verschillende partijen samen te werken, willen we schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaten tegengaan.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Voor het tegengaan van schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaters hebben we op beleidsniveau en met het gebiedsteam een integrale aanpak ontwikkeld met alle betrokkenen.

We voeren diverse maatregelen uit die de samenwerking met huisartsen, scholen, jeugdgezondheidszorg en jeugdbescherming verbeteren

Omschrijving (toelichting)

De functie van POH (praktijkondersteuner huisarts) Jeugd wordt verder doorontwikkeld. Samenwerking met scholen wordt geïntensiveerd door o.a. preventieteams op scholen in te richten bestaande uit Gebiedsteam, school, GGD en jongerenwerk.

We stimuleren intern en extern het gebruik van de Verwijsindex risicojongeren Friesland.

Maandelijks overleg van vertegenwoordigers van (passend) onderwijs, voorschoolse voorzieningen en de gemeente stimuleert partijen om problemen in een vroeg stadium te signaleren, te delen en op te pakken. Er is op casusniveau overleg tussen het onderwijs, de voorschoolse voorzieningen en het Gebiedsteam.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De functie van praktijkondersteuner is doorontwikkeld om meer grip te krijgen op de doorverwijzingen. De samenwerking met de VO-school is geïntensiveerd, onder andere door inzet van het preventieteam dat in 2020 is opgericht.

We stimuleren intern en extern het gebruik van de verwijsindex, door onder andere het aanbieden van introductiecurssussen aan professionals in de jeugdhulp en het onderwijs.

We hebben de samenwerking van (passend) onderwijs, voorschoolse voorzieningen en de gemeente op beleids- en uitvoeringsniveau verbeterd.

We willen dat de bekendheid van het loket voor jeugdhulp is gestegen ten opzichte van 2018

Omschrijving (toelichting)

Het is belangrijk dat de bekendheid van het loket jeugdhulp (gebiedsteam) wordt vergroot. Hierdoor kan er meer controle komen op de omvang van de aanvragen en toewijzingen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De bekendheid van het loket jeugdhulp lijkt meer dan voldoende te zijn. Aanmeldingen komen binnen via de gezinnen zelf en via verschillende samenwerkingspartners. Van deze partijen horen wij dat het loket jeugdhulp goed vindbaar is. We zijn in 2021 gestart met het versterken van de toegang om beter zicht te krijgen op de aanvragen en de toewijzingen waardoor de controle verbetert.

We zetten voorlichting op voor jongeren in het voortgezet onderwijs over risicogedrag rondom gamen en mediagebruik, roken, sexting alcohol en drugs

Omschrijving (toelichting)

Door voorlichting aan jongeren te verstrekken kan het risicogedrag rondom gamen en mediagebruik, roken, sexting , alcohol en drugs verminderen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De voorlichting is integraal opgenomen in het preventieplan en binnen de programma's die de algemene gezondheid van inwoners bevorderen, zoals Jongeren op gezond gewicht (JOGG) en het tegengaan van middelengebruik.

Qua sexting en grooming is provinciaal een voorlichtingsaanbod ontwikkeld en uitgevoerd op Opsterlandse scholen.

Doelstellingen

Wij willen een efficiëntere toegang tot zorg

Maatregelen

De inzet van de praktijkondersteuners voor huisartsen (jeugd Poh-ers) wordt doorontwikkeld

Omschrijving (toelichting)

Door goede samenwerking tussen gebiedsteams en huisartsen krijgen kinderen tijdig de juiste jeugdhulp, wordt niet onnodig doorverwezen of krijgen kinderen snel specialistische hulp als dat nodig is. De praktijkondersteuners bij de huisarts vervullen hierin een spilfunctie, blijkt uit een recent onderzoek van de NVO (de Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen). De praktijkondersteuner jeugd (POH-Jeugd) is de positieve schakel door zijn ervaring, inzicht in jeugdproblematiek en samenwerking met de gebiedsteams

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben de werkwijze van de praktijkondersteuners doorontwikkeld, zij worden beter betrokken bij de verwijzingen van de huisartsen. Hierdoor is er een betere verwijzing naar jeugdhulp en een effectiever gebruik van de jeugdhulp ontstaan.

In de gemeentelijke organisatie borgen we de gemaakte afspraken ten aanzien van inkoop en contractmanagement

Omschrijving (toelichting)

De procedures en afspraken rondom inkoop van zorg en ondersteuning voor jeugd zijn helder en bij iedereen in het gebiedsteam bekend.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het nieuwe inkoop en het contractmanagement is geborgd wat betreft EED (ernstige enkelvoudige dyslexie) en pleegzorg. De inkoop van de andere onderdelen waaronder wonen en specialistische jeugdhulp zijn uitgesteld tot 1 januari 2023.

We gaan in de uitvoering onze werkprocessen aanpassen

Omschrijving (toelichting)

Door onze werkprocessen aan te passen beogen we de volgende doelen:

- vergroten van de grip op de instroom van cliënten in jeugdzorg;
- vergroten van onze invloed op de zorgintensiteit en de duur van de zorg;
- verhogen van het kostenbewustzijn van de consultants van het gebiedsteam en die van de directe verwijzers zoals huisartsen en gecertificeerde instellingen;
- toetsen van de ingezette zorg aan de financiële vergoeding;
- verbeteren eigen inzet hulpverlening binnen het gebiedsteam.

Deze aanpassingen moeten leiden tot lagere kosten voor jeugdzorg.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er zijn verschillende aanpassingen in de beleidsmatige aanpak van de werkprocessen geweest. De werkprocessen zijn in het huidige inkoopstelsel goed ingebed, maar gezien de aankomende wijzigingen in het nieuwe inkoopstelsel moeten er nog aanpassingen plaatsvinden.

We maken gerichtere resultaatafspraken met zorgaanbieders over tarieven, intensiteiten en wat Jeugd-, Wmo en WLZ zorg is

Omschrijving (toelichting)

De gemeente borgt dat er met regelmaat evaluatiegesprekken plaatsvinden met aanbieders over de wijze van inkoop via Sociaal Domein Fryslân (SDF) en vertaalt dat naar verbeterpunten. Naar aanleiding van de stijgende kosten van jeugdzorg in Friesland is er een provincie breed onderzoek naar deze stijging geweest. Op basis van de bevindingen van dit onderzoek is er door SDF een taskforce Jeugd in het leven geroepen. Deze taskforce heeft als doel de adviezen uit het onderzoek te implementeren. De opdracht is:

- maak nadere afspraken over kostenstijging;
- organiseer (alsnog) randvoorwaarden en verbeter de uitvoering;
- vergroot en ondersteun de sturing vanuit de toegang;
- realiseer (strategisch) contractmanagement;
- werk (alsnog) een gedeelde visie, ambitie en pragmatische doelen uit;
- versterk de samenwerking en borg de uitvoering van de adviezen;
- behoud de huidige contracten.

Wij verwachten dat de invoering van deze adviezen gaat leiden tot lagere kosten voor jeugdzorg.

Via Sociaal Domein Fryslân maken we afspraken over de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

We gebruiken de conclusies van lopende onderzoeken waar Opsterland in meedoet via SDF en de P10 naar het grootste zorggebruik om een grotere effectiviteit te realiseren.

We voeren het Fries Actieprogramma “Foar Fryske Bêrn” uit.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben de adviezen van de taskforce Jeugd verder geïmplementeerd. We zijn vertegenwoordigd in de werkgroepen in het actieplan Foar Fryske Bêrn en implementeren de adviezen die hieruit voortkomen. De inkoopstrategie heeft mede vorm gekregen door de adviezen vanuit de taskforce Jeugd.

We hebben door middel van werkgroepen van het projectteam inkoop jeugdhulp 2022 van het SDF meegewerkt aan het tot stand komen van de aanbesteding jeugdhulp Friesland.

Doelstellingen

Wij zorgen voor een goede begeleiding van kwetsbare kinderen

Verbonden partijen

Op het gebied van publieke gezondheidszorg werken we samen in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân, waar de GGD Fryslân deel van uitmaakt.

Bij de inkoop en de daarmee samenhangende beleidsvoorbereiding van Jeugdhulp en delen van de Wmo werken we samen in de centrumregeling Samenwerking Sociaal domein Fryslân. Formeel is dit geen verbonden partij.

Thema Dorpenbeleid en dorpshuizen

Thema Dorpenbeleid en dorpshuizen

Elk dorp beschikt over een openbare accommodatie voor sociale en culturele activiteiten. Zo'n accommodatie speelt een belangrijke rol bij de sociale condities die het dorp vitaal en leefbaar houden.

Zeker nu de overheid zich verder terugtrekt is het belangrijk dat mensen in een dorp elkaar weten te vinden om problemen op te lossen en doelen te bereiken (collectieve zelfredzaamheid).

De kracht van de dorpshuisbesturen is hun grote zelf organiserend vermogen. De inwoners en hun ideeën staan centraal. Dit past bij de ontwikkelingen in de samenleving. De gemeente heeft vooral een ondersteunende en faciliterende rol en zorgt voor de juiste randvoorwaarden waardoor de dorpshuisbesturen in staat zijn een duurzame exploitatie te realiseren.

Doelstellingen

In elk dorp is een dorpshuisfunctie aanwezig

Maatregelen

Wij ondersteunen het in stand houden van dorpshuizen en multifunctionele accommodaties.

Omschrijving (toelichting)

Er wordt een nieuwe kadernotitie dorpshuizen opgesteld en ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Er komt ook een uitvoeringsnotitie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is een nieuwe kadernota dorpshuizen vastgesteld door de raad. In 2022 wordt deze vertaald in een koersplan voor elk dorpshuis.

Doelstellingen

Wij ondersteunen en faciliteren initiatieven vanuit de dorpen

Maatregelen

We maken afspraken met plaatselijke belangen over uitvoering van de dorpsvisies

Omschrijving (toelichting)

Een dorpsvisie dient onder meer gebaseerd te zijn op zo actueel mogelijk objectieve gegevens. Dat zijn de dorpspiegels.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 zijn de plaatselijk belangen bij gesproken over het proces rondom de totstandkoming van de dorpsvisies en de uitvoering daarvan. In 2022 worden de dorpspiegels geactualiseerd.

We zetten een dorpsregisseur in

Omschrijving (toelichting)

De dorpsregisseur fungeert als spin in het web tussen de verschillende partijen en de gemeente. De inwoners, plaatselijk belangen en dorpssteunpunten kunnen bij deze dorpsregisseur terecht voor contact met de gemeente en de coördinatie van processen.

Overigens wordt de term dorpsregisseur vervangen door dorpencoördinator. Dit doet recht aan het feit dat deze in meerdere dorpen werkzaam is en aan het idee van gekanteld werken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is een dorpencoördinator gestart. Het gaat hier om een pilotperiode voor 2 jaar, waarbij we aan het eind van deze periode beoordelen of de gewenste effecten zijn bereikt.

Wij werken samen met de dorpen en plaatselijke belangen

Omschrijving (toelichting)

Wij zien de leefbaarheid als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, bedrijven, woon- en energiecoöperaties, overige maatschappelijke organisaties en de gemeente. Deze samenwerking willen we versterken door de volgende uitgangspunten te hanteren:

- De basis, dat zijn de inwoners zelf. De eigen kracht en verantwoordelijkheid van mensen en hun omgeving staan daarom centraal. Waar nodig ondersteunen wij mensen om mee te doen. Daarbij bieden wij maatwerk.
- We verlangen van mensen en stimuleren dat ze hun talenten en capaciteiten benutten. Iedereen kan (betaald of onbetaald) iets bijdragen aan de samenleving. Mensen hebben soms beperkingen, maar altijd talenten en mogelijkheden.
- We hebben in Opsterland een goed ontwikkelde basisinfrastructuur van vrijwilligersorganisaties in de dorpen. We benutten zoveel mogelijk de kracht van deze structuur. We ondersteunen en faciliteren deze organisaties optimaal, zodat zij activiteiten

kunnen ontwikkelen of beschikbaar kunnen stellen. Daarbij kan in verschillende samenstellingen (projectgroepen) of netwerken worden gewerkt.

- De werkwijze en het contact organiseren we dichtbij mensen. Hierbij kijken we welke werkwijze het beste past bij de opgaven. Ook hiervoor geldt maatwerk.

We bespreken daarnaast met plaatselijk belangen hoe zij vinden dat de samenwerking versterkt kan worden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is met verschillende plaatselijk belangen zowel bestuurlijk als ambtelijk overleg gevoerd.

Beleidsindicatoren

		Opsterland				Nederland			
Beleidsindicatoren	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	604	614	633	*	777	794	796	*
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 tot en met 21 jarigen	1%	1%	1%	*	1%	1%	1%	*
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	% Kinderen in uitkeringsgezin	5%	5%	4%	*	7%	6%	6%	*
Achterstand onder de jeugd - Werkloze jongeren	% Werkloze jongeren	2%	2%	3%	*	2%	2%	2%	*
Netto arbeidsparticipatie	% Van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	68%	70%	68%	*	68%	69%	68%	*
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	310	287	379 ^	292	401	382	460^	431
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	246	193	173	*	305	207	202	*
Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	10,6%	11,0%	10,2%	9,6%	11,8%	12,3%	11,9%	10,5%
Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	1,8%	1,7%	1,9%	1,5%	1,2%	1,2%	1,2%	1,1%
Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,4%	0,4%	0,4%	0,3%
WMO Clienten met een maatwerkarrangement	Aantal per 10.000 inwoners	570	600	610	550	640	680	700	649

* voor deze periode zijn (nog) geen cijfers bekend (gemaakt).

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl - Bron geraadpleegd op 8 maart 2022

^ De stijging van het aantal personen met een bijstandsuitkering t.o.v. 2019 wordt veroorzaakt door het beroep dat is gedaan op de (tijdelijke) TOZO regeling. Zonder deze regeling zien we geen significante wijziging in dit aantal bij de gemeente Opsterland

Wat heeft het gekost? ->Resultaat programma

x € 1.000

Exploitatie	Realisatie 2020	Begroting 2021 (primaïr)	Begroting 2021 (incl wijzigingen)	Realisatie 2021	Mutatie begroting/ realisatie 2021
Lasten	40.126	36.171	38.144	37.947	-197
Baten	12.254	9.410	9.752	11.783	2.031
Saldo voor bestemming	-27.872	-26.761	-28.392	-26.164	2.228
Mutaties reserves					
Lasten	30	30	30	30	-
Baten	37	-	74	74	-
Saldo na bestemming	-27.864	-26.791	-28.348	-26.120	2.228

Specificatie per taakveld

x € 1.000

Specificatie	Begroting 2021	Realisatie 2021	Mutatie begroting/ realisatie 2021
Saldo per taakveld			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.840	-1.745	96
6.2 Wijkteams	-587	-630	-43
6.3 Inkomensregelingen	-2.051	-1.267	784
6.4 Begeleide participatie	-3.559	-3.560	-1
6.5 Arbeidsparticipatie	-1.382	-1.375	7
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	-1.116	-1.080	36
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-6.293	-5.701	592
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-9.469	-9.060	408
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-514	-315	199
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-1.580	-1.430	150
Saldo voor bestemming	-28.392	-26.164	2.228
Stortingen reserves			
Verbouw dorpshuizen	-30	-30	-
Totaal stortingen reserves	-30	-30	-
Onttrekkingen reserves			
Onttrekking AR Inburgering	54	54	-
Onttrekking AR Welzijnswerk	20	20	-
Totaal onttrekkingen reserves	74	74	-
Saldo na bestemming	-28.348	-26.120	2.228

Toelichting op de financiën

Het saldo van dit programma is in 2021 € 2.228.000 voordeliger dan de raming.

Dit saldo kan als volgt worden gespecificeerd:

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie geeft in 2021 een voordeel van € 96.000 ten opzichte van de raming.

De coronakosten op dit taakveld bedragen € 29.000. Voor een totaaloverzicht van de uitgaven en inkomsten op het gebied van corona kan verwezen worden naar de paragraaf Corona. Verder was er in 2021 binnen dit taakveld sprake van een incidenteel voordeel op het onderdeel inburgering (€

34.000). Bij de resultaatbestemming 2021 zal worden voorgesteld dit voordeel in 2022 weer beschikbaar te stellen. Ook was er op dit taakveld in 2021 al incidenteel € 25.000 budget beschikbaar gesteld voor het project Geweldig Gorredijk. Hiervoor zijn in 2021 nog geen kosten geweest. Daarom zal ook hier bij de resultaatbestemming 2021 worden voorgesteld dit voordeel in 2022 weer beschikbaar te stellen. Ditzelfde geldt voor het voordeel op jeugd- en jongerenwerk ad € 19.000. Door de coronapandemie is hier in 2021 minder invulling aan gegeven, terwijl we in 2022 juist een intensivering van het jeugd- en jongerenwerk verwachten. De exploitatiekosten van de diverse MFC's en dorpshuizen gaven in 2021 per saldo een voordeel van € 60.000 ten opzichte van de raming. De overige posten binnen dit taakveld waren per saldo € 13.000 nadeliger.

Taakveld 6.2 Wijkteams geeft in 2021 een nadeel van € 43.000 ten opzichte van de raming.

De coronakosten op dit taakveld bedragen € 1.000. Verder waren de ondersteunende kosten voor het gebiedsteam € 22.000 hoger dan geraamd. Voor de afrekening met SDF over 2021 is € 25.000 opgenomen. De overige posten binnen dit taakveld gaven een voordeel van € 5.000

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen geeft in 2021 een voordeel van € 784.000 ten opzichte van de raming.

Bij de begroting 2021 is rekening gehouden met een tekort van € 26.000 voor de Inkomensregelingen. Op basis van de werkelijke cijfers blijkt echter dat er sprake is van een voordeel van € 492.000. Per saldo een voordeel van € 518.000 ten opzichte van de raming. In 2022 is de rijksuitkering aanzienlijk lager en verwachten we een lichte stijging van de kosten van de uitkeringen. Over 2022 verwachten we geen voordeel.

Verder is er een voordeel op de uitvoeringskosten van de TOZO van € 188.000. Dit is incidenteel te noemen omdat de TOZO is gestopt. Het voordeel is tot stand gekomen omdat de standaardvergoeding per toekenning (uitkering en lening) hoger is dan de kosten die BZF aan ons heeft doorgerekend. Ook was er een voordeel op de diverse minimaregelingen van € 75.000. De overige posten op dit taakveld gaven per saldo een voordeel van € 3.000.

Taakveld 6.4 Begeleide participatie geeft in 2021 een nadeel van € 1.000 ten opzichte van de raming.

De jaarlijkse bijdrage aan Caparis was € 81.000 lager dan geraamd. Daar staat tegenover dat voor de vergoeding van coronaschade WSW 2021 aan Caparis een bedrag van € 82.000 is opgenomen.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie geeft in 2021 een voordeel van € 7.000 ten opzichte van de raming.

De werkelijke kosten waren in 2021 nagenoeg in overeenstemming met de raming.

De kosten voor uitvoering van de WMO (taakveld 6.6, 6.71 en 6.81) geven een voordeel van € 827.000 ten opzichte van de raming.

Het voordeel op de WMO-voorzieningen (ZIN +PGB) bedraagt € 340.000. De stijging van het aantal nieuwe cliënten was lager dan ingeschat en we hebben per cliënt gemiddeld minder zorg en gemiddeld minder zware zorg ingezet. Ook zijn er meer eigen bijdragen ontvangen dan geraamd (€ 120.000) en was er een voordelig afwikkelingsverschil over 2020 bij Beschermd Wonen (€ 50.000). Daarnaast is er ook in 2021 een voordeel op Beschermd Wonen (BW) van € 350.000. In 2021 zijn veel cliënten overgegaan van WMO financiering naar de WLZ. De daling van de kosten voor BW was aanzienlijk hoger dan de uitname uit het provinciale budget. De uitvoering en financiering van BW vindt provincie breed plaats. Dit voordeel op BW is te benoemen als incidenteel omdat het voordeel waarschijnlijk grotendeels samenhangt met de overgang van cliënten naar de WLZ. Het is niet waarschijnlijk dat we in 2022 weer zo'n voordeel op BW hebben.

De coronakosten op dit taakveld bedragen € 23.000. De overige posten bij dit taakveld gaven per saldo een nadeel van € 10.000.

De kosten voor de uitvoering van Jeugd (taakveld 6.72 en 6.82) geven een voordeel van € 558.000 ten opzichte van de raming.

Het voordeel op de Jeugd voorzieningen (ZIN+PGB) bedraagt € 161.000. We hebben per cliënt gemiddeld minder zorg en gemiddeld minder zware zorg ingezet dan verwacht. Een ander voordeel op Jeugd is de afrekening van Hoog Specialistische hulp (HS) over 2020. Deze bedraagt € 450.000. Dit is een incidenteel voordeel. Het is nu nog onduidelijk hoe hoog de afrekening HS over 2021 gaat zijn. De coronakosten op dit taakveld bedragen € 53.000.